

NÉMETÚJVÁR ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

— Előfizetési árak: —
Negyedévre 2 korona. — Félévre 4 korona.
Egész évre 8 kor. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetések és Nyiltterek díjszabás szerint.

Alapító:
Dr. J. CSAPOVICVS ELEMÉR.
Felelős szerkesztő:
PATER AGNELL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Németújvár
25. sz. — Laptulajdonos: Bartunek Béla, hova
az előfizetési és hirdetési díjak küldendők
— Kéziratok nem adatnak vissza. —

Fekete varjúkárogás.

Ez a beteges felfogás: „ha léteznék Isten, nem volna háború” — egyekben nem tud elnémulni. A szenvedésből született kételyek, sötét gondolatok nehézkes varjuszárnyakon suhognak el a háború áldozatainak rothadó hullái fölött s káromják: „Filozófok, hol van a Gondviselés? Hívők, hol a szeretet Istene? Emberek, hogyan imádkozhattok ahhoz az Istenhez, aki milliókat dobál a szörnyű szenvedés, a halál örvényébe s ártatlan gyermeket és érényes anyát üz sötét gyászba? Nem változik-e gyöngéd érzések hideg méreggá, mely megöl hitet, reményt, bizalmat . . . , melytől sötétlik sír, templom, kereszt . . . ?”

Ezen varjúkárogás feketének ugyan elég fekete, de gondolatnak igazán kevés, harmónia nem cseng benne. Nem belátás az, hanem tévedés és torzítás, a korlátolt, gyöngé emberi lélek vetülete.

A legnagyobb földi rossz kétségtelenül a — halál. S ugyan ki botránkoznék meg e régi, zörgő vendégen,

amely a széles földön szüntelen arat, akár van világháború, akár nincs? Pedig annak a színező s a világot emberileg fölfogó logikának, mely a világháború miatt tagadásba veszi az Istent, azt kellene mondania: nem lehetséges, hogy létezzék Isten, ha van halál: nem egyeztethető össze a kórporsó az oltárral! . . .

Nem korlátlan vértenger a háború, amelyben az erőszak szeli a hullámot; nemis merő fizikai történé, hanem a világ fejlődésének az isteni gondviselés által irányított folyamata.

Hogy ezen igazság mélyére pillant-hassunk, ellent kell állnunk a részletek bitorló hatalmának s be kell hatolnunk általános értelmükbe. Hisz az élet gyakorlatilag egyébre sem tanít, mint az általánosításra: hogy elhagyjuk, amit az évek és századok mondanak az órák ellenében. A dolgok valamit látszanak mondani s annak az ellenkezőjét mondják, a látszat erkölcstelen, az eredmény erkölcsi. A dolgok alá-felé látszanak nehézkedni, hogy igazolják a kétségbeesést, hogy előmozdítsák a hitványokat s elnyomják az

igazakat, de a gazemberek és vértantak előbbre viszik az igaz ügyet. Ámbár a gazemberek nyernek soknemű küzdelemben s habár ugylátszik, hogy a társadalom egyik csoport gonosztevő kezébe van átszolgáltatva — mégis a végcélnek valami módon elég lesz téve. Kierőszakolt eseményeket látunk, melyek megszakitani vagy késleltetni látszanak a kor haladását. De a világ-szellem kitűnő uszó s a viharok és hullámok el nem boríthatják. Az éveken és századokon át haszontalanságokon és parányokon keresztül feltartóztatatlantul áramlik s tör előre egy nagy és jóltevő irány . . .

Tanuljuk meg, hogy nem azért vagyunk itt, hogy vérünk sugallatát követve puha fészket rakjunk pehelyből s édes otthonról álmódjunk a mulandóság szakadó partjai felett, hanem, hogy öntudatunkkal jóból, rosszból, mulandóságból és időből fölényesen tudjunk kiemelkedni, mert pelyhes fészken, tűzhelyen, életei: és halálon túl vagyunk csak igazán érdekelve. Az édes haza, a virágos kert, a puha fészkek csak úgy, mint a vértenger tehát ne-

A leveles napsugár.

(Elbeszélés.)

— Irta: Anka János —

A pesti vendéget szívesen, örömmel fogadták a Pirok-kuriában. Pirok György uram sckszor Elnézte a fiut, amint Katicával a virágos kertben sétált és Pirok uram helyeselte a dolgot. Majdnem elmosolyodott a bajusza alatt. Katica is már az első nap magkedvelte a Komoróczy Jenő verseit. Különösen azt a költeményt kedvelte a lelkem, amelyet a kékszemű költő Levelesen szerzett. Abban egy olyan leányról van szó, aki . . . aki . . . nagyon hasonlít Katicához, még csak a haja is barna. Lassan-lassan már alig férték el a versek Katica szíve felett. Az egyik rapszódia eredeti kéziratát már a költőnye zsebében hordozta. A költő is egy egész virágos kertet rejtegetett a zsebeiben. Pirok uram legszebb rózsái ott hervadoznak el az ő gomblyukában. Azonkívül Katica megígérte, hogy el nem felejtí soha, soha . . .

Az egyik erőfényes délutánon a rózsalugasban üldögéltek és a repkény résein keresztül néztek Pirok-uramat. Az öreg a tornácban újságot olvasott és aközben hangosan morfondirozott. A fejét csavargatta, majd letette az újságot és fel-le járkált a szobában . . .

— Az újságban nagy csacsiságok lehetnek, — jegyezte meg a költő — nagyon felizgatták az öreget.

— A háborúval vesződik apa, mondotta, rémképeket lát folyton A szomszédnak azt magyarázta már, hogy újra reánk tör a rác, a muszka. S tegnap titokban kifényesítette nagyapa egykori honvédkardját és rendbehozta a vadászfegyverét is.

Az öreg éppen jött. Kemény léptekkel, lángoló arccal a rózsalugasban termett és az asztalra csapott.

— Na öcsém, mondotta, itt a háború. Most már újra felkötjük a kardot és megtanítjuk becsültre a muszktát, a rácot. Itt a háború, megyünk öcsém, megyünk . . .

Aközben kinyíllott a kapu és ritka vendég érkezett. Orbán Domonkos tette tiszteletét a Pirok-kuriában. Már ez magában is rendkívüli dolog volt. A garabonciás diák nagyon ritkán alkalmatlankodott. Mind össze-

néztek, hogy vajjon mit akar? Pirok uram elébe ment és kétszer is megölelte a kertajtóban. Még onnan kiáltotta:

— Jertek ide, Katica! Domonkos öcsém bucsuzni jött, megyen már a háboruba.

A leány kíváncsian, mosolyogva oda-futott és utána cammogot kedvelt költője is. Neki nem tetszett a háborus hangulat . . .

— Igen, elmegyek, erősítette meg a hirt a garabonciás diák, még ma utra-telek, ilyenkor nem maradhatok itthon . . .

Pirok uram szinte áhitattal hallgatta komoly, nyugodt szavait. Nem mondott semmi különös dolgot és mégis úgy ájtarta a szíveket a nézése, a hangja. Katica is megilletődve nézte, sőt a pesti vendég is elgondolkozott. Pirok hirtelen a szobába osont és a karddal jött vissza.

— A legdrágább kincsemmel ajándékozlak meg, öcsém, mondotta, legyen a tiéd az apám kardja. Itt van. Ez valamikor Piskénél vézesen villogott, de már beroszdásodott nagyon. Majd hozd vissza tisztán, fényesen!

Katica is megajándékozta, a legszebb rózsáját tüzte az új honvéd mellére. Ör-

künk nem minden: az egyik be nem tölt, a másik le nem tör.

Hajóknak, ha súlyod — más tengerbe csupán . . .

A természet, mint virágfestő.

Itt van a május, a virágfakadás ideje, Gyönyörködve pihen a szemünk a föld csodaszép takaróján, ahol minden a virágok százszínű szirmával van kihimezve. A vörösvörös pipacs ámulva nézi nemsokára a ringó aranykalász közt rejtőző sötétkecskés buzavirágot s a gyermeklánccfü arcát sárga irigység fogja el majd, amikor az égszínkének nefeletjével kacérokodik. A zöld lombokra fény sugarak tűznek s a ködös légkörön át beara nyozzák a felejük fordult falevélkéket. A falevelek mögött árnyak hajlonganak jobbra és balra.

Pazar szin pompában öltözködik körülöttünk minden. A természet gyönyörű tündérekert, csodás kis paradicsom. Szinharmoniaja utólrhetetlen. Össze vissza kevert itt minden s mégis oly művészi összhangot látunk, minőt a legügyesebben festő kéz sem produkált még soha. Ott egy feledező rózsabimbó lágy-piros arcát zöld kelyhébe rejte szendereg; alatta a narancssárga viola, mögötte meg az árnyas lombok tövében, a ragyogó nap sugar aranyamatjában zümmögő szunyogok altató dala mellett édesen szundikál a bánatkébe öltözött, szerény kis ibolya. Boldog álmában mézcsókot lehel a rászálló méhecskére.

Forduljunk bámerre, mindenütt szebbnél-szebb színváltozatokra, jelenetekre bukkanunk. Csodálkozhatunk-e, ha hozzásimul minden érző szív s pompájában gyönyörködik minden szem? Egyáltalán nem, mert a szinpompá igazi varázshatalom, mely lebilincsel tudóst és laikust egyaránt. De míg a laikus csak élvezve legetelti szemét a természetnek e tündérszép kertjében, addig a komoly természetbúvár a színek e csodás variációjának okát is kutatja s fölveti a kérdést: honnan van a virágok színének e pa-

zar gazdagsága, honnan van a színeknek e bizzar változása?

A természet felnyitotta festékdobozát, kivette palettáját s a rendelkezésére álló ezer festőanyagába mártott e liliumok szirmain, a tulipánok kelyhén, a folyondárok tölcsevívárgain s az egyiket fehérre, a másikat pirosra, a harmadikat meg kékre, rózsaszínre, zöldre, citrom vagy narancssárgára varázsolta. Csak-hogy, milyen természetesen látszik e felelet, olyanyira téves is. A természet ugyan megalkotta pompás virágzőnyegén a leglagyabb, leheletfinom színtűnszoktól a legnehezebb bársonyszínéig az összes változatokat, de e színárnyalatok temetéskor félre dobja festékeivel megrakott palettáját s mint igazi virtuóz bravúrjátékot játszik, amikor számtalan festőanyaga közül csak hármat választ ki s e hárommal ép oly művészileg festi meg a nősirom liláskék köntösét, mint a pünkösdi rózsá piros öltözét vagy a tarka-barka réli virágok ezerszínű pártait.

S ki hinné, hogy a vadrózsának gyengéd rózsaszínéhez nem kell más festőanyag, mint az amarilliszek skarlátvöröséhez, s hogy a halványkék nefeletjéhez ugyanazon festőanyag elegendő, mint a bársonyképi sötétkék árvácskához? Pedig így van; a természet a klorofil zöldjének s a vörös és sárga festőanyagoknak különféle arányokban való keverékével festi be a földnek diszes virágtakaróját. Igen; a borostyán apró virágainak sápadt söld színét, a kecskefűnek bolyhos sárgáját, a gyűszűvirágnak vörösét, a ciklameneknek vörös-kék modulációt s a barnás pettyekkel teleszort sáfrányszínű tüzesliliomok ezerféle nűanszeit mind a sejnedvben feloldott vörös, sárga és zöld festésemekék létesítik.

A természet tehát ügyeskező virágfestő. A napiaforgó erős sárga színétől a leghalványabb sárgáig minden átmenetet meg tud alkotni a sejnedvbe huzódó apró, sárga festésemekékkel s csak szirmokba szorult jevegőbuborékokat használja még fel, hogy teljessé tegye a sárgaszín skáláját. A piros és kékesvörös virágok szirmait általában vörösebe ugyszólván mindent belevegyit valamelyes kékes árnyalatot. Majd sárga festék-

szemecskéket is kever hozzá; melyek átpislognak a vörös részecskéken s a legbizarrabb effektusokat hozzák létre. Néhány légbuborékot szorít még a virágok pártáiba s így ezeket a legdiszkrétebb színűvé varázsolja. Virágfestő munkájában nagyban támogatja a sejnedv minősége is. A virágok vörös festőanyaga a savanyu sejnedvben tiszta vörös színt, az alkálisban kéki bolyát mutat.

A vöröstől a kékesibolyáig azonban még egy sereg színárnyalat van. A barna- és vörös színű virágok ezerféle fajában mindegyikre találunk példát.

Hogyan oldja meg a természet ezeknél a feladatát?

Egyszerűen úgy hogy a sárga- és vörösszínű festőanyagokkal még a klorofilzöldet is társítja, mely különben bár sokszor igen kis mennyiségben, csaknem minden viágsziromban feltalálható.

E klorofilszemecské a kékesvörös sejnedv vörös színhatását javarészen lerontják, úgy, hogy csak a kék, illetőleg a kékes-szürke szín érvényesülhet, mely utóbbit egy kis sárga festőanyag könnyen barnává varázsolhat.

Csak a fehér tündérrózsák, liliumok és hóvirágok hófehér köntösét nem tudja a természet három festőanyagával megfesteni, Mit tesz tehát? Fogással él s festőanyag nélkül oldja meg problémáját.

Megtölti a fehér virágok szintelen sejnedvét parányi apró kis légbuborékokkal, melyek a rájuk eső fény sugarakat annál szebben verik vissza, mennél nagyobb a számuk. Így lesznek a fehérnek látszó virágok fehérré anélkül, hogy a természet ólom vagy cinkferré festékbe mártaná ecsetjét.

S hogy ez tényleg így van, arról könnyen meggyőződhetünk. Mert, ha a fehér virágok szirmleveleit összenyomjuk s a bennük levő légbuborékokat ilymódon kipréseljük, a fehér szín eltűnik s a virág szirmok áttetszővé lesznek, mint az opálüveg.

Igy dolgozik a természet festőműhelyében s így festi meg azt az inpozáns élőképet, melynek minden szinpompája csak tisztetlet és hódolatot kér felesleges alkotója, a mindenható Isten számára. G—L—.

bán Domonkos boldogan indult el a nagy útra Kétszer is elmondta:

— Majd visszajövök egyszer, visszahozom a rózsateés a kardot. Méltó akarok lenni rájuk.

Azzal elment a háboruba. Kőd elötte, köd utána, hosszú ideig semmit se halottak róla. Sem haza nem jött, sem levelet nem küldött. Egyszer aztán olvasták az újságban, hogs hősiességéért vitézségi érmet kapott. A Kárpátokban néhány magával vakmerően megrohanta a muszacsapatot és karddal, puskatussal szétszórta. Ez a hír nagy öröme okozott Levelesen, a Pirok-kuriában. Napokig csak róla beszéltek és mindenki elmondta, hogy miképpen történéseit, az a vakmerő roham. Még a költő is lelkesedett egy kicsit és szép, szines történetet gondolt ki róla. Pirok uram pedig biztosan tudta, hogy apja honvédkardja a kezében volt. Azzal szabdalta össze a kozákokat. Katica is elgondolkozott: vajon mi történt a rózsájával a háboruban? A hős garabonciás diák bizonyosan magával vitte és ott hordozza a szive fölött. Talán egyszer visszahozza és akkor, oh akkor . . .

Hosszu ideig újra nem hallottak semmit Orbán Domonkosról és mindennap talál-

gatták, hogy vajon mi történt vele? Talán él, talán elesett? Valósággal aggdóttak a sorsa miatt. Egyszer pedig csak megjött a szomorú hír, hogy bizony hősi halált halt a galíciai csatákban. Igaz, nem hivatalosan közölték ezt, csak az egyik levelesi katona írta, de el lehet hinni, az látta a holtestét a csatatéren. A hős garabonciás diák nem jön vissza.

A pirok kuriában megsiratták, meggyászolták, mintha a vérük, a rokonuk lett volna. Még az ég is gyászba öltözött utána. A havasok felől vihar kerekedett és hetekig zuhogott a zápor. Nappal is éjjel is félhomály volt. Hosszu ideig nem láttak napsugarat Levelesen Busan, kedvetlenül töltötték a a borús napokat Különbön is majdnem mindenkinél volt gyász, szomorúsága. Pirok uram is elkomorodott.

Az egyik este a szobájában üldögélt, az ablakon nézett ki a homályba és különös látványa volt. Valamiképpen úgy tetszett neki, hogy egy félkarú sán a katoná ment végig a tornácra. Somorúan nézett a be a szobába. Az arcán, a szemében nagy szenvedések nyoma látszott, mintha sírből felkelt kísértet lett volna. Pirok uram a fejéhez kapott, azt hitte, hogy álmodik, rémeket lát ébren. Másnap

reggel gyönyörű, verőfényes idő virradott Levelesre. A viharos felhőket elűzte az égről a nap sugar. Ujra fényben, napsugarban ragyogott minden. Katica siető nyitotta ki az ablakot és a másik percen felsikoltott. Az apja kardja, az ő hervadt rózsája ott volt a egy széken az ablaka alatt. Mellettek egy papirostekercs fehérlett. Gyorsan odafutottak mind és megnézték a különös tárgyakat Csakugyan a Pirok uram kardja és a Katica rózsája volt. A papirostekercsen pedig a hős garabonciás diák írása látszott. A nagy titkot írta le arra, hogy milyen nagy kincsek rejlenek a levelesi határban. A kövekből, az agyagból, a fákából, a virágokból különös színű drága festéket lehet készíteni. Messze földnek legdrágább kincse a levelesi napsugar építsenek egy festékgyárat Levelesen . . .

— Csoda történt, erősítette Pirok uram. Miképpen kerültek ezek ide? Orbán Domonkos nem jön többet vissza és mégis visszahozta a rózsát, a kardot. Csoda történt, valóságos csoda. Meghalt és mégis él. Ezeket ő hozta vissza . . .

(Folyt. köv.)

Kérelem.

Még mindig nagyon sokan vannak tisztelt előfizetőink között kik, még az előfizetési díjjal hátralékba vannak Ismételtén felkérjük, hogy ezt megtenni sziveskedjenek; ezáltal megkönnyítik tetemes kiadással járó munkánkat és lehetővé teszik, hogy e nemzetiséglakta vidéken élénk tornyosuló akadályokkal megküzdhesünk és lapunk továbbra is fennállhasson.

A kiadóhivatal.

HIREK.

— **Családi öröm.** Kedves családi öröm érte e hó 6-án dr. Deutsch Dezső németújvári ügyvéd. Nejének egészséges fia gyermeke született, s tekintve, hogy ez az első unokája Alexander Ernő németújvári kereskedőnek, elképzelhető a család öröme. Kívánjuk, hogy nagyra nőjön az új katoná.

— **Kitüntetés.** Ófelsége a király dr. Gelencsér Miksa tartalékos főorvost, Rosenfeld Mór németújvári nyug. tanító fiát az ellenséggel szemben tanusított vitéz és önfeláldozó magatartásáért a „Signum laudis“-al tüntette ki. A kitüntetett orvos a háború kitörésétől kezdve állandóan a déli harctéren teljesített szolgálatot, s majdnem maga is áldozatul esett, amennyiben több orvosársával együtt megkapta a kiütéses tifuszt, de szerencsésen kiállt belőle.

— **Egyházi körmenetek.** Ma „könyörgő vasárnap”, amelyet 3 keresztjárónap követ. A körmenet mind a három nap 7 órakor szentmisével kezdődik. Hétfőn Várszentmiklósrá, kedden a temetőbe, szerdán pedig a várba megy a körmenet és az ezeken a helyeken tartóztatásai és könyörgések után a templomba tér vissza.

Adomány. A Kohn és Schmergel cég munkásai, Policzer Béla üzemvezető után 6 koronát juttattak a Vöröskereszt egyletnek. Az összeg átvételét ezuton is nyugtatja és köszöni a fiók egylet nevében Török Károly pénztárnok.

— **Katonatemetés Németújváron.** Az elmúlt héten immár második katonánkat temették el teljes katonai pompával. Baksa János honvéd, aki bevonulása után beteg lett, s orvosi gyógykezelés véget hazakerült, hosszú kioldás után e hó 2-án meghalt. A hős katoná temetésére kivonultak az összes itt ápolt betegek, számszerint 70-en, kivonult a németújvári hadastyán, s a túzoltó egylet. A halottat Leser Grácián németújvári zárdafőnök szentelte be fényes papi segédlettel, a németújvári dalárda gyászzenekettel, a németújvári dalárda gyászzenekettel, a fuvóhangszeres zenekar a temetőig gyászindulatokat intónál. A temetőben gyászistentisztelet volt, s utána a koporsót újból beszentelve, a várhegyen leadott mozsárlövések hangja mellett az erre kijelölt díszes sírhelyen elhantolták. A németújvári Vöröskereszt egylet szép koszorút helyezett a

meghalt hős ravatálára, amelynek széles fehér szalagján a következő felírás volt: „A németújvári vöröskereszt fiókegylet, — hazafiúi hátlából Baksa János hős katonánknak.“ Vajha, a mi elhunyt vitéz katonáink sírhalmából a rég óhajtott béke, s édes hazánk új, boldogabb jövőjének szép virágai fakadnának ki.

— **Tanítóválasztás Németzsentróton.** A németzsentrótiak már hónapok óta nélkülöztek okleveles tanítókat. A minap végre ők is kaptak egy derék, talpraesett tanerőt Keller János személyében. Az egyhangulag megválasztott tanító nagyvejski születésű. (Tolna m.)

— **Kiutalták a hatósági lisztet.** A vármegye alispánja az elmúlt napokban hosszabb leírásban értesítette a szolgabírói hivatalt, hogy a hatósági liszt legközelebb kiutalásra kerül. A leirat bő utasítást tartalmaz arra nézve, hogy milyen körülmények között jutnak az egyes családok a részükre kiutalt lisztmennyiséghez. Ezuttal csak annak közlését tartjuk szükségesnek, hogy minden egyes személy hetenkint 5 dkg 0-ás, 30 dkg főző és 175 dkg kenyérlisztre tarthat igényt; a 0-ás liszt ára kgrammonként 84 fillér; a főzőliszt ára 57 fillér; a kenyérliszte 47½ fillér lesz. Ennél többet az előrusító kereskedőnek semmi szín alatt kérni nem szabad. Az utalványokat hetenként a községi előjáróság fogja kiadni.

— **Orosz fogolytisztek szökése.** A napokban a Gyimótfalván létesített fogolytáborból 4 orosz tiszt szökött meg, 2 kapitány és 2 hadnagy. A szökés hírére a legszelésebb körű intézkedések tettek a szökevények kézrekerítésére, a mely intézkedések eredményeként hamarosan sikerült is a merész tiszték elfogása. Ezuttal már másodízben a németújvári járásban kerültek kézre Derék csendőreink e hó 5-én a wört-hegyi erdőségekben bekerítették és el is csípték őket, s 6-án erős fedezettel a szombathelyi katonai parancsnoksághoz kísérték. Természetesen a németújvári állomásig sok bámuloja akadt a ritka és érdekes személyiségeknek.

— **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazione Generali) Budapest, V., Dorotta-utca 10 és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazione Generali), e legnagyobb leggazdagabb és legrégibb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzáfordul a legnagyobb kézséggel szolgál. Az intézet elfogad: **élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat.** Közvetitt továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég és viszontbiztosító r. t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és ova-dekbitizosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, tevék és egyéb értékekre tenyész állatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság valamint áru- és utipodgyász biztosításokat az Európai áru és podgyászbiztosító részvénytársaság számára. A Németújvári ügynőség: **Salvach-rist János, „Németújvári Takarékpénztár”.**

— **Tíz napig a vízben.** Mintegy 10 nappal ezelőtt a szentgotthárdi Lapincs hídról egy 45 év körüli ember a vízbe ugrott. Az életunt embert tegnap találták meg Jakabháza határában, a Wagner-féle malom alatt. A zsebében egy 8 koronányi aprópénzt találtak és egy — pálinkás — üveget, amelyben még egy kevés pálinka is maradt. Személyazonosságát még nem tudták megállapítani.

CSARNOK.

MÁJUSI DAL.

Madárdaltól zeng az erdő,
Összesug a zöld levél;
Hallgatom, hogy a madárdal,
S suttogó lomb mit beszél?
És megérem, hogy mit óhajt
A madár s a lomb szava:
„Üdvözlégy e szép tavaszban
Oh május Nagyasszonya!”

Tiszta forrás futva csörren,
Partján fűszál integet;
Zümmögő méh, tarka lepke
Oh mi bájos egyveleg!
Mégis mintha ezer ajkkal
Mind egy áldást mondana:
„Üdvözlégy e szép tavaszban
Oh május Nagyasszonya!”

Ha leszáll a május alkony,
Elnémul a fűmlile;
Méh se zümmög, lomb se suttog,
A szellő is elpihen.
De a csendben föl-följul
Lelkem (iszta sóhaja):
„Üdvözlégy e szép tavaszban
Oh május Nagyasszonya!”

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Államirányítási Generali)

f. évi április hó 14-én tartott 83-ik rendes közgyűlésén terjesztettek be az 1914 évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1914. december 31-én érvénybe volt életbiztosítási tőkeösszegek 1,295,816,563 — koronát tettek ki és az év folyamán bevet díjak 57,686,190 korona és 74 fillérre ruktak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 10,927,413 korona és 91 fillérral 419,031,610 korona 88 fillére emelkedett. Az életbiztosítottak osztályának alapja 8,041,461 korona 38 fillért tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tükörüveg biztosítást, a díjbevétel 19,394,853,656. — korona biztosítási összeg után 32,885,788 korona 77 fillér volt, miből 11,563,659 korona 31 fill. viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a trszta díjbevétel 21,322,129 korona 46 fillére ruggott és ez összegből 15,485,810 korona 20 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitették át. A jövő években esedékessé váló díjfeltelevények összege 156,652,322 korona 43 fill. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1,873,080 korona 84 fillére ruggott, miből levonva a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 1,032,082 korona 74 fillért tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 7,566,223 korona 43 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 3,514,676 korona 21 fillére ruggott. Károkért a társaság 1914-ben 48,992,434 K. 88 f. és alapítása óta 1,212,012,598 K. 55 f. fizetettett ki. E kárléteit összegből hazánkra 244,624,706 K. 27 f. esik. A nyereség-tartalékok közül melyek, összesen 13,978,966 K. 09 f-re ragnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereség-tartalék, mely 8,604,388 K. 84 f. tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely az ideai áttalással együtt 2,575,771 K. 48 f-re rugg továbbá felemlítendő a 160,000 K-ra ruggó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai áttalással 2,638,805 K. 77 fillért tesz ki. Részvényenként 500 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek az ideai áttalások folytán 456,949,184 K. 97 f-ről 480,984,656 K. 23 f-re emelkedtek, a következő elsőrangú értékekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 108,383,641 K. 09 f. 2. Életbiztosítási követelésekre adott kölcsönök 59,112,928 K. 90 f. 3. Letétbe helyezett értékpapírokra adott kölcsönök 8,214,629 K. 07 f. 4. Értékpapírok 257,435,899 K. 59 f. Követelések államoknál és tartományoknál 42,255,393 K. 72 f. 6. Tarkalé váltók 421,637 K. 44 f. 7. Készpénz és az intézet követeléseit a hitelzők követeléseinek levonása 5,160,526 K. 42 f. Összesen 480,984,656 K. 23 f. Ezen értékekből 90 millió korona magyar értékekre esik.

Egy két szobás lakás

konyhával, hozzátartozó mel-
lékhelyiségekkel azonnal kiadó:

özv. Weisz Bélánénál,
Németújvárott.

Bővebbet a kiadóhivatalunkban.

Kiss Károly

kőfaragó és szobrász
Körmend, Rákóczy-utca 23.

Készít és nagy választékban
raktáron tart mindenféle

siremlékeket

szobrászati műveket a leg-
egyszerűbbtől a legfinomabb
és legmodernebb kivitelig!

Olcso árak! — Olcso árak!
Pontos kiszolgálás!

BARTUNEK BÉLA KÖNYVNYOMDÁJA

Németújvár, gróf Draskovich-féle ház.

Mindennemü nyomtatványok izlésesen, gyorsan és jutányosan készülnek. Névjegyek, eljegyzési kártyák, báli és esküvői meghívók, gyászjelentések azonnal elkészítettnek. Kereskedelmi és hivatalos nyomtatványok, falragaszok, levélpapírok, levelezőlapok, borítékok, étlapok stb. pontos kivitelben és jutányos árakon.

A „Németújvár és Vidéke“ kiadóhivatala.

E lap részére előfizetések ide küldendők. Hirdetéseket a legelőnyösebb díjszabás szerint elfogad. Állandó hirdetőknak nagy engedményt ad. Kérjen mutatószámot!

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánozott Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánozott kölnivizet, kölniviz-pouder és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az űrlakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán Budapest, VIII. ker., Szigetvári-utca 16
Egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség